

W., dnia 28 maja 2018r.

sygn. akt OSD 30/18

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego

Okręgowej Izby Radców Prawnych (...)

z dnia 28 maja 2018r.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) w składzie:

Przewodniczący: r. pr. Z. P.

Sędziowie: r. pr. M. S.

r. pr. W. G. (sprawozdawca)

Protokolant: r.pr. K. C.

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego r.pr. B. J.

w sprawie zażalenia T. S. na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 19 marca 2018 r. RD 106/17 o umorzeniu dochodzenia.

postanowił:

I.

utrzymać w mocy postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) z dnia 19 marca 2018 r. o umorzeniu dochodzenia w sprawie rozpoznawanej pod sygn.akt. RD 106/17.

II.

zryczałtowanymi kosztami postępowania w kwocie 920 zł (słownie: dziewięćset dwadzieścia złotych) obciążyć Okręgową Izbę Radców Prawnych (...).

sygn. akt OSD 30/18

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 19.03.2018r. wydanym w sprawie o sygn. akt R.D. 106/17 Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego postanowił umorzyć dochodzenie w sprawie przeciwko r.pr. K. J. obwinionej o to, że w lipcu 2015r. (...) nienależycie wykonywała swoje obowiązki zawodowe w ten sposób, że przyjęła zlecenie sporządzenia projektu umowy o sposobie zarządzania nieruchomością wspólną Wspólnoty Mieszkaniowej położonej przy ul. (...) (...) wraz z zaliczką w wysokości 738 zł, a następnie zlecenia nie wykonała i nie dokonała zwrotu zaliczki, tj. dopuściła się przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06.07.1982r. o radcach prawnych (Dz.U. Nr 19, poz. 145 ze zm.) [dalej jako: (...)] w zw. z art. 6 i art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego [dalej jako: (...)] na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 KPK w zw. z art. 74¹ URP.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego stwierdził, że z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego wynika, że radca prawny K. J. podjęła czynności w celu wykonania zlecenia i w istotnej części wykonała umówione czynności, w tym przygotowała projekt umowy o sposobie zarządzania nieruchomością wspólną oraz prowadziła

negocjacje w zakresie treści umowy z Gminą W.. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego ustalił ponadto, że na realizację dalszych czynności w ramach przedmiotowego zlecenia miał wpływ m.in. fakt, iż dwóch członków Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) zmarło, w wyniku czego konieczne stało się uprzednie ustalenie następców prawnych tych podmiotów.

Skarżący – T. S. wniósł od wyżej przytoczonego postanowienia zażalenie, w którym domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia oraz przekazania sprawy Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego do dalszego prowadzenia albowiem zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje na popełnienie przewinienia dyscyplinarnego przez r.pr. K. J., ale w części innego niż przypisany. Ponadto skarżący wniósł o wyłączenie z tej sprawy kwestii (dowodów) wykonywania przez r.pr. K. J. czynności pełnomocnika w okresie zawieszenia jej prawa wykonywania zawodu radcy prawnego [...] do odrębnego postępowania dyscyplinarnego.

W zażaleniu skarżący podniósł szereg zarzutów natury procesowej koncentrujących się na kwestii przyjęcia przez radcę prawnego zlecenia od podmiotu nieuprawnionego do działania w imieniu właścicieli lokali położonych przy ul. (...) (...). Ponadto skarżący zarzucił również obrazę przepisów postępowania z uwagi na pominięcie wniosku dowodowego z dnia 08.11.2017r. oraz nieprzeprowadzenie dowodów z orzeczeń Sądu Okręgowego (...) z dnia 25.10.2017r. oraz tut. Sądu z dnia 08.01.2017r. Skarżący zarzucił również niewyjaśnienie w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia szeregu kwestii wskazanych w zażaleniu. Nadto skarżący przedstawił trzy zarzuty w zakresie obrazę przepisów prawa materialnego, z których dwa koncentrowały się na materialnoprawnych zagadnieniach dotyczących statusu prawnego wspólnoty mieszkaniowej oraz podstaw prawnych uchwały, w oparciu o którą zlecono czynności radcy prawnemu. Natomiast jeden zarzut materialnoprawny odnosił się do niezastosowania właściwych przepisów (...) oraz (...) i pominięcia, że radca prawny w celu osiągnięcia korzyści majątkowej podstępnie wprowadziła w błąd właścicieli lokali poprzez udzielenie im wadliwej porady prawnej co do tego, że umowę na wykonanie zlecenia (tj. przygotowania projektu umowy) z Kancelarią na podstawie stosownej uchwały może zawrzeć Wspólnota reprezentowana przez zarządcę.

Skarżący w zażaleniu wniósł również o przeprowadzenie szeregu dowodów oraz wezwanie radcy prawnego K. J. na posiedzenie w celu przesłuchania.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący skoncentrował się na kwestii obowiązku zawarcia umowy przez właścicieli lokali o sposobie zarządu nieruchomością wspólną i wskazał, że w jego ocenie najistotniejsze w niniejszej sprawie było wyjaśnienie przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego czy zawarcie takiej umowy jest obowiązkowe czy też fakultatywne. Poza argumentacją w powyższym zakresie skarżący podniósł, że r.pr. K. J. udzieliła właścicielom lokali wadliwej porady prawnej (podstępnie wprowadziła w błąd dla realizacji swoich korzyści majątkowych), co skarżący odniósł do uchwały (...) z dnia 16.07.2015r. w przedmiocie przygotowania umowy o sposobie zarządu nieruchomością wspólną, co do której Sąd Okręgowy (...) wyrokiem z dnia 25.10.2017r. wydanym w sprawie o sygn. akt I C 1486/15 ustalił, że ww. uchwały nie podjęto.

Podczas posiedzenia Sądu w dniu 28.05.2018r. skarżący wyjaśnił m.in., że istotą sprawy jest to, że radca prawny nie mogła się podjąć tej sprawy. Nie jest istotą sprawy, że radca prawny czegoś nie wykonała.

Sąd zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie, co skutkuje utrzymaniem w mocy zaskarżonego postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego.

W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że w postępowaniu, w którym Okręgowy Sąd Dyscyplinarny rozpoznaje zażalenie na postanowienie o umorzeniu dochodzenia badaniu podlega prawidłowość przeprowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego dochodzenia oraz zasadność decyzji – postanowienia o umorzeniu dochodzenia pod kątem zebranego w sprawie materiału dowodowego w świetle przedmiotu postępowania. Oznacza, to że granice rozpoznania w takim postępowaniu określone są granicami przedmiotowymi wszczętego i prowadzonego w sprawie dochodzenia. Skarżący w swoim zawiadomieniu z dnia 05.09.2017r. zarzucił radcy prawnemu w sposób jednoznaczny

i niebudzący wątpliwości popełnienie dwóch czynów mogących rodzić odpowiedzialność dyscyplinarną, a mianowicie niesporządzenie projektu umowy, tj. niewykonanie zlecenia oraz brak zwrotu zaliczki pobranej tytułem wykonania zlecenia. W oparciu o tak sformułowane zawiadomienie skarżącego i przedstawione przy nim dowody Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wszczął postępowanie w sprawie nierzetelnego wykonywania obowiązków zawodowych przez radcę prawnego polegającego na niepodjęciu czynności w celu wykonania zlecenia, pomimo przyjęcia zaliczki (vide postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 10.10.2017r.). Taki też zarzut został postawiony radcy prawnemu w postanowieniu z dnia 16.10.2017r. Ostatecznie w sposób oczywisty również tego zarzucanego przewinienia dotyczy zaskarżone postanowienie o umorzeniu dochodzenia. Należy zatem wyraźnie podkreślić, że niniejsza sprawa – dochodzenie prowadzone przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego dotyczyło niepodjęcia przez radcę prawnego czynności w celu wykonania zlecenia, pomimo przyjęcia zaliczki i ten czyn wyznacza granice rozpoznania zażalenia skarżącego albowiem Okręgowy Sąd Dyscyplinarny rozpoznając zażalenie bada trafność decyzji Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego co do czynu, którego dotyczyło dochodzenie, a nie wszelkich innych możliwych czynów, które hipotetycznie mogłyby stanowić źródło odpowiedzialności dyscyplinarnej. Powyższe ma kluczowe znaczenie dla utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia. Przypomnieć przy tym należy, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wszczął postępowanie w sprawie zgodnie z zawiadomieniem skarżącego. Dopiero na etapie zażalenia skarżący wskazał, że przewinienia dyscyplinarnego radcy prawnego upatruje w zupełnie innym zachowaniu niż to, którego dotyczyło dochodzenie. Właściwie wniesione przez skarżącego zażalenie w ogóle nie dotyczy przedmiotu postępowania w niniejszej sprawie (niepodjęcie czynności w celu wykonania zlecenia, pomimo przyjęcia zaliczki), ale koncentruje się ono na zupełnie innym zachowaniu radcy prawnego, tj. na przyjęciu zlecenia oraz okolicznościach w jakich doszło do udzielenia zlecenia, a to (niezależnie od oceny pod kątem odpowiedzialności dyscyplinarnej) są już inne czyny niż te, które stanowiły przedmiot dochodzenia. Czyny, w których upatruje przewinienia dyscyplinarnego skarżący w zażaleniu nie są tożsame z czynami wskazanymi w zawiadomieniu skarżącego z dnia 05.09.2017r., których dotyczyło postępowanie w sprawie i co do których radcy prawnemu przedstawiono zarzuty. Z tych też przyczyn, niezależnie od tego czy za słuszne i zasadne poczytywane będą argumenty skarżącego odnośnie przyjęcia zlecenia przez radcę prawnego przedstawione w zażaleniu nie mogły one prowadzić do uchylecia zaskarżonego postanowienia.

Przechodząc do sformułowanych w zażaleniu skarżącego wniosków i zarzutów, mając na uwadze to co zostało przedstawione powyżej, należy wskazać co następuje. Wniosek o wyłączenie z tej sprawy kwestii (dowodów) wykonywania przez r.pr. K. J. czynności pełnomocnika w okresie zawieszenia nie podlega rozpoznaniu przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w postępowaniu wywołanym wniesieniem zażalenia na postanowienie o umorzeniu dochodzenia w niniejszej sprawie. Powyższe pozostaje w kompetencji Rzecznika Dyscyplinarnego, który może bądź to podjąć stosowne działania z urzędu według swojej oceny bądź też na wniosek skarżącego. Zarzut procesowy nr 1 dotyczy innego czynu niż objęty postępowaniem prowadzonym przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w niniejszej sprawie i z uwagi na przytoczone już wcześniej okoliczności nie może prowadzić do wzruszenia zaskarżonego postanowienia. Zarzut procesowy nr 2 jest chybiony albowiem Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wszczął postępowanie zgodnie z zawiadomieniem skarżącego. Kwestia dotycząca przyjęcia zlecenia przez radcę prawnego nie była przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie i została podniesiona przez skarżącego dopiero w zażaleniu. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego sformułował zatem prawidłowo postanowienie o przedstawieniu zarzutów w tej sprawie, natomiast jeśli skarżący upatruje w innym zachowaniu – w innych czynach, w tym np. opisanych w zażaleniu, przewinienia dyscyplinarnego, to nic nie stoi na przeszkodzie zainicjowania postępowania odnośnie tych innych czynów. Zarzut procesowy nr 3 jest nietrafny albowiem dla zaskarżonego rozstrzygnięcia istotne było czy radca prawny faktycznie podjęła czynności w celu wykonania zlecenia. Wyrok Sądu Okręgowego (...) z dnia 25.10.2017r. nie zmienia faktu, że przedmiotowe czynności zmierzające do wykonania zlecenia zostały podjęte. Wzmiankowany wyrok dotyka natomiast podstawy i prawnej skuteczności udzielenia zlecenia, ale nie zmienia zdarzenia historyczno-faktycznego jakim jest podjęcie czynności w celu wykonania zlecenia, a dla niniejszego postępowania kluczowe znaczenie miało to czy radca prawny faktycznie podjęła czynności czy też nie. Argumenty wskazywane przez skarżącego mogą mieć znaczenie dla oceny okoliczności udzielenia zlecenia, ale w niniejszej sprawie pozostają bez znaczenia dla oceny zachowania radcy prawnego będącego przedmiotem dochodzenia. Podobnie odnieść należy się do zarzutu procesowego nr 4 – to czy radca prawny mógł czy też nie mógł przyjąć zlecenie we wskazywanych okolicznościach nie było i nie jest przedmiotem niniejszego postępowania. W świetle

powyższego bezpodstawne są również zarzuty procesowe nr 5 i 6 gdyż dowody wskazane w tych zarzutach nie zmierzają do wykazania okoliczności istotnych dla ustalenia czy radca prawny podjęła czynności w celu wykonania zlecenia, za które pobrała zaliczkę. Kwestie wymienione w zarzucie procesowym nr 7 również wykraczają poza ramy przedmiotowe niniejszej sprawy i dotyczą innych czynów niż objęte dochodzeniem prowadzonym przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego. Natomiast w zakresie tiret pierwszego omawianego zarzutu skarżący de facto oczekuje, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego bądź też Okręgowy Sąd Dyscyplinarny dokona wykładni przepisów materialnoprawnych dotyczących umowy o zarządzanie nieruchomością wspólną, co w sposób oczywisty nie jest przedmiotem postępowania dyscyplinarnego. Podobny charakter mają zarzuty materialnoprawne nr 1 i 3 przy czym wszystkie zarzuty materialnoprawne koncentrują się na innych zdarzeniach historyczno-faktycznych niż te, które zakreślają ramy postępowania w niniejszej sprawie.

Natomiast jeśli idzie o wnioski dowodowe sformułowane w zażaleniu, to w tym zakresie Sąd wskazuje, że w ramach postępowania wywołanego wniesieniem zażalenia na postanowienie o umorzeniu dochodzenia nie przeprowadza się postępowania dowodowego w związku z czym wnioski te Sąd pozostawił bez rozpoznania.

Zważywszy wszystko co zostało przedstawione powyżej Sąd doszedł do wniosku, że zaskarżone postanowienie należało utrzymać w mocy albowiem postępowanie dotyczyło zarzucanych czynów polegających na niepodjęciu czynności w celu wykonania zlecenia, mimo przyjęcia zaliczki. Przeprowadzone przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego postępowanie dowodowe w sposób jednoznaczny potwierdziło, że do popełnienia takiego czynu nie doszło, tj. że radca prawny podjęła czynności w celu wykonania zlecenia. W ocenie Sądu skarżący po zapoznaniu się z wynikami przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego porzucił argumentację dotyczącą niewykonania zlecenia, mimo przyjęcia zaliczki jako nieznoszącą konfrontacji z materiałem dowodowym i w konsekwencji niemożliwą do dalszego utrzymania, a w zażaleniu przedstawił zupełnie inne podstawy i okoliczności faktyczne skutkujące w jego ocenie odpowiedzialnością dyscyplinarną radcy prawnego, które pozostają w pewnym związku z przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie, ale dotyczą zupełnie innych czynów. W tym stanie rzeczy zażalenie skarżącego nie mogło doprowadzić do uchylecia zaskarżonego postanowienia albowiem to było prawidłowe gdyż faktycznie nie doszło do popełnienia czynu polegającego na niepodjęciu czynności w celu wykonania zlecenia. Skoro zaś skarżący twierdzi, że clou sprawy jest to, że radca prawny nie mogła się podjąć tej sprawy, przy czym taka zmiana stanowiska skarżącego nastąpiła dopiero po umorzeniu dochodzenia w sprawie, to powyższa kwestia może być oczywiście przedmiotem innego – odrębnego postępowania dyscyplinarnego. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie przesądza bowiem w tym miejscu czy okoliczności wskazywane w zażaleniu skarżącego stanowią podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego z tytułu innych czynów niż niepodjęcie czynności w celu wykonania zlecenia. Okoliczności te mogą taką podstawę stanowić, choć nie muszą, co do czego ocena winna zostać poprzedzona przeprowadzeniem stosownego postępowania bądź czynności sprawdzających ze strony Rzecznika Dyscyplinarnego, w tym ewentualnego postępowania dowodowego. Niemniej jednak okoliczności te pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie i jeśli skarżący twierdzi, że radca prawny dopuścił się innych przewinień niż zarzucane w niniejszej sprawie niepodjęcie czynności w celu wykonania zlecenia, to ocena czy doszło do popełnienia takich przewinień winna mieć miejsce w odrębnym postępowaniu.

Z tych też względów postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego należało utrzymać w mocy, jak też orzeczono w pkt I postanowienia.

Wobec utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia o umorzeniu dochodzenia Sąd orzekł w pkt II postanowienia o obciążeniu kosztami postępowania w łącznej kwocie 920,00 zł Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) zgodnie z art. 70⁶ ust. 2 zd. 2 URP.